

Gydytoja docentė Dalia Triponienė

DALIA TRIPONIENĖ (ČEPAITĖ) – gydytoja, kraujagyslių chirurgė, medicinos daktarė, Lietuvos mokslo premijų laureatė.

Dalia Čepaitė-Triponienė gimė 1938 m. lapkričio 21 d. Marijampolėje, tarnautojų šeimoje. Nuo 1939 metų – vilnietė. 1957 m. baigė Vilniaus Salomėjos Nėries vidurinę mokyklą sidabro medaliu. 1957-1963 m. studijavo Vilniaus universitete mediciną. Gydytojos diplomą gavo 1963 m. Studijuodama 1962-1963 m. vadovavo studentų mokslinei draugijai.

1963-1968 m. dirbo Vilniaus Geležinkeliečių ligoninės Chirurgijos skyriuje, kartu vadovavo Kraujo perpylimo skyriui. Viena pirmųjų Vilniuje organizavo nemokamą donorystę, pati buvo donore. Už nemokamą kraujo davimą apdovanota Garbės ženklu. Dirbdama Geležinkeliečių ligoninėje, vadovaujant žymiam Vilniaus chirurgui medicinos daktarui Borisui Efrosui, padarė daugiau kaip 500 bendrosios chirurgijos operacijų.

1968 m. įstojo į Vilniaus universiteto Bendrosios chirurgijos katedros aspirantūrą. 1970 m. apgynė medicinos mokslų kandidatės (nostrifikuota 1993 m. med. dr.) disertaciją "Gydymo metodų parinkimas ligoniams, sergantiems šlaunies ir pakinklio arterijų okliuzine liga". Nuo 1971 m. dirba Vilniaus universitete, buvo Bendrosios chirurgijos katedros asistentė, vėliau – vyresnioji mokslinė bendradarbė širdies-kraujagyslių chirurgijos laboratorijoje, vadovaujamoje profesoriaus Algimanto Marcinkevičiaus. Vyresniojo mokslo darbuotojo vardas suteiktas 1977 m. (nostrifikuota 1997 m.). Dėstė Bendrosios chirurgijos kursą Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto trečiojo kurso studentams. Skaitė paskaitas pediatrijos skyriaus studentams. Klinikinį ir mokslinį darbą dirbo Vilniaus miesto klinikinės ligoninės Kraujagyslių chirurgijos skyriuose - Bendrosios

chirurgijos katedros, o vėliau, Universiteto Kraujagyslių klinikos bazėje. D. Triponienė eksperimentavo kepenų transplantacijos srityje. Parengė kepenų persodinimo modelį.

Nuo 1990 m. D. Triponienė skaito angiologijos ir kraujagyslių chirurgijos paskaitas Medicinos fakulteto baigiamojo kurso studentams, veda angiologijos ir kraujagyslių chirurgijos seminarus bendrosios praktikos gydytojams. 1991 m. konkurse išrinkta Kraujagyslių chirurgijos klinikos docente. Gydomąjį darbą dirba Kraujagyslių chirurgijos klinikoje. 1991 m. D. Triponienei pripažinta kraujagyslių chirurgo aukščiausia kategorija. Mokslinio darbo kryptys - smulkių arterijų, diabetu sergančiųjų arterijų rekonstrukcijos, venų ligos. 1985 m. kartu su kraujagyslių chirurgų grupe gavo Lietuvos mokslo premiją, pelnė laureato vardą ir diplomą už darbų ciklą "Kraujagyslių ligų diagnostikos ir chirurginio gydymo pasiekimai Vilniaus universitete."

Doc. D. Triponienė tobulinosi Berlyno, Brno, Greifsveldo, Prahos, Varšuvos universitetų klinikose ir širdies-kraujagyslių chirurgijos institutuose Maskvoje, taip pat Erfurto medicinos akademijoje. Yra baigusi Van Dongeno kraujagyslių chirurgijos mokyklą Amsterdame 1989 m.

Parengė knygą "Vilniaus Medicinos draugija", kurią 1988 m. išleido "Mokslo" leidykla. D. Triponienės pomėgis – Vilniaus Medicinos draugijos rankraštynų tyrinėjimas.

Parašė knygą "Angiologija ir kraujagyslių chirurgija", kurioje dėstoma dvylika temų baigiamojo kurso studentams (bendraautorius V. Triponis). D. Triponienė 154 publikacijų autorė, skaitė pranešimus Lietuvos ir tarptautinėse gydytojų konferencijose. Viena iš pirmųjų Lietuvos kraujagyslių chirurgų 1978 m. perskaitė pranešimą pasauliniame angiologijos kongrese Prahoje. Aktyviai dalyvauja Baltijos šalių moksliniuose renginiuose. Daug kartų vyko į konferencijas Rusijoje ir Baltarusijoje, Estijoje ir Latvijoje, gvildeno kraujagyslių chirurgijos ir transplantologijos problemas. Čekijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Anglijoje, Švedijoje skaitė pranešimus apie smulkiųjų kraujagyslių ligų diagnostiką ir gydymą. Šiuo metu daugiausiai tyrinėja diabetines angiopatijas. Vadovauja studentų moksliniams darbams. Aktyviai dalyvauja Vilniaus Medicinos draugijos veikloje. Nuo 1977 m. yra Vilniaus Medicinos draugijos atsakingoji sekretorė, dalyvauja Lietuvos kraujagyslių chirurgų ir Vilniaus krašto chirurgų draugijos veikloje. D. Triponienė yra Europos kraujagyslių chirurgų draugijos ir Tarptautinės angiologų draugijos narė.

Vyras – Vytautas Triponis Vilniaus universiteto profesorius, kraujagyslių chirurgas. Šeima išaugino ir išmokslino dvi dukras. Vyresnioji Jurga – biologė. Jos mokslo sritis – molekulinė imunologija. Jaunesnioji – Laura – veterinarijos gydytoja.

Dalia Triponienė atliko daug darbų, rodančių jos pasiaukojimą žmonėms ir Lietuvos medicinos progresui. Esame įsitikinę, kad gydytojos ir pedagogės patyrimas bus ir toliau naudingas mūsų visuomenei.

Profesorius Egidijus Barkauskas